

PAASWAKE

VOORAF

Harp

AANHEF

Lied

A.:

Zo dor en doods

*t.: Sytze de Vries
Mainz 1628*

(Lucas 24,13-35)

*Ontmoedigd en ontgoocheld waren
twee van Jezus' vrienden onderweg
van Jeruzalem naar Emmaus -
met zijn bijna laatste woorden in het hoofd:
'Niemand neemt mij het leven af;
ik geef het uit mezelf en
keer terug naar mijn Vader,
Schepper van hemel en aarde.*

Kort instrumentaal

DE SCHEPPING

Genesis

*In den beginne schiep God hemel en aarde. De aarde
was woest en leeg; duisternis lag over de diepte en
Gods adem hing over de wateren. En Hij schiep zon
en maan; dag en nacht schiep Hij; morgen, middag,
avond.*

In water en regen, in licht en zon
trilt de energie van de schepping.
In bomen en beesten
in rivieren en in mijn aderen
stroomt het sap dat leven geeft.

In het grootste en het kleinste
in sterrenstelsels en atomen
bruist de waterval van de geest.
Eindeloos ver en onnoemelijk nabij
ruist de liefde van de Heilige.
(Catharina Visser)

Kort instrumentaal

*God sprak: Het land moet zich tooien met jong groen
gras, zaadvormend gewas; bomen en bloemen van
allerlei soort met vruchten die ontkiemen.*

Ik zag een boom
heerlijk groen, volop in blad
met knoppen aan zijn sterke takken,
dicht bij een kleine oude veldkapel.

Bloem

Zo zou ik
in het leven willen staan:
diep geworteld in de aarde,
met armen als takken
breeduit toegestoken en
reikend naar de hoge hemel,
hoe onbereikbaar die ook is.

(naar Gabriel Smit)

Zó zou ik, God, al mijn
levensdagen in stil vertrouwen
willen groeien tot bij U.

Lied

Bloem

De bloemen in de velden (c2) *t.: Adri Bosch
m.: Frans Bertens*

En God sprak: het water moet wemelen van dieren en boven het land moeten vogels langs de hemel scheren. De aarde moet levende wezens voortbrengen van allerlei soort: kruipende en gaande dieren; tamme en wilde van allerlei soort.

's Avonds gezeten op een hek Bloem
zag ik het naadren van een trek.
Op stille hoeven, zonder geluid,
draafden vier ezeltjes vooruit.
Een zwarte bok met een lange baard
volgde slordig en bedaard
een troep verkleurde, maagre geiten.

Het tweewielig wagentje reed achteraan -
de paarden bleven gedurig staan om
driftig achterom te bijten - en
op de wagen een donkere vrouw
met twee stil starende kleine zonen.
Hun hoofden draaiden om naar mij,
zo reden ze zwijgzaam en licht voorbij,
zo rustig, haveloos en vrij . . .
Ik keek ze na en dacht: ik zou
zo rustig willen zijn en nergens wonen.
(naar M. Vasalis *De Trek*)

Lied

Bloem

De vogels in de bomen (c1)

Toen schiep God de mens als zijn beeld; man en vrouw schiep Hij hen. God zegende hen: Wees vruchtbaar, word talrijk; bevolk de aarde en bewerk haar. Heb zorg voor de vissen van de zee, de vogels in de lucht en alles wat kruipt en gaat en groeit uit de aarde.

Alleen de diepe overtuiging dat Bloem
niets wat gebeurt ongedaan gemaakt
wordt; dat alles ergens is, geweten wordt,
naar waarheid geschat en zin gegeven, -
alleen deze overtuiging maakt het mensen
mogelijk te leven in het besef van de dood
en daarmee uit te komen . . . Dit geloof in
het leven kun je ook zien als verhuld
geloof in de onsterfelijkheid.
(Naar V. Havel)

Lied

Bloem

De mensen moeten zorgen (c3)

God overzag alles wat Hij gemaakt had en zag dat het zeer goed was. Op de zevende dag bracht Hij alles tot voltooiing en rustte uit van al het werk. Hij zegende deze dag en noemde die heilig.

Ik zou Uw ogen willen lenen, God . . .
Dan zou ik zien dat alles samenhangt
en dat niets profaan is: de dingen niet,
de mensen niet, wat gebeurt niet.
Maar dat alles vanaf zijn oorsprong
door U is geheiligd en medegeheiligd
moet worden door de goddelijke mens.
(Michel Quoist in *Zonder Wierook*)

Lied.*Bloem bij het kruis*Die ons schiep (3c) *t.: Sytze de Vries
m.: W. Vogel***KWETSBAAR SCHEPSEL**

*De twee onderweg naar Emmaus praatten
over alles wat er gebeurd was.
Gaandeweg kwam Jezus bij hen,
maar ze herkenden Hem niet.
Hij vroeg:
'Wat bepraten jullie zo druk met elkaar?'
Ze begonnen over Jezus
die drie dagen terug gekruisigd was.
'En wij' bekenden ze 'wij hadden
alle hoop op hem gesteld.'
Toen begon Jezus hen vanaf Mozes
alwat geschreven is te verklaren.*

Lied.*t.: P. Verhoeven
m.: W. Vogel*

- K.:** Dat mensen de eeuwen door
in treur- en loflied
van U zijn blijven zingen.
- A.:** **Het moet U, God, een wonder zijn
groter dan Uw schepping,
groter dan de mens.**

Het valt zwaar

Zelfs in de meest zware dagen
in de gevangenis, toen mijn kameraden
en ik tot het uiterste werden gedreven,
zag ik soms een glimp menselijkheid
in een van de bewakers; misschien
maar een seconde lang, maar het was
voldoende om me gerust te stellen,
zodat ik weer verder kon . . .
Tijdens die lange en eenzame jaren
veranderde de honger naar vrijheid voor
mijn eigen volk in een honger naar
vrijheid voor alle mensen, wit en zwart . . .
Toen ik de gevangenis uitliep was het
mijn taak om zowel de onderdrukte
als de onderdrukker te bevrijden.'
(Nelson Mandela in *De lange weg naar vrijheid*)

Lied.

- K.:** Dat mensen de eeuwen door
in smee- en dankgebed
tot u zijn blijven bidden.
- A.:** **Het moet U God een wonder zijn
groter dan uw schepping,
groter dan de mens.**

*Vuur ontsteken***IK BEN**

Uit Exodus 3

Mozes dreef zijn schapen tot bij de berg de woestijn
in. Daar stond een braamstruik in lichterlaaie, die wel
brandde maar niet verteerde. Mozes wilde weten hoe
zoiets kon. God zag Mozes nieuwsgierig dichterbij
komen en riep: 'Mozes, Mozes, niet verder; blijf waar
je bent en doe je sandalen uit, want waar je staat is het
heilig.'

Ik Ben, Ik ben de God van uw vaders, God van belofte, God van mensen - die zien hoe alles gaat en blijven hopen dat het morgen beter wordt; die werken en zwoegen, planten en zaaien en vrucht en oogst aan anderen laten; die voor recht en gerechtigheid hun leven riskeren, alsof het hun enige niet is; die zwaar getroffen, naar ziel en lichaam wegteren en toch blijven uitzien naar leven, hoe dan ook.'

Toen sloeg Mozes de handen voor de ogen, want God aanzien durfde hij niet. Die sprak: 'Ik zie de ellende van de mensen; ik hoor hun jammeren, weet hoe ze lijden. Daarom ben Ik: om mijn volk weg te leiden van hier naar waar het goed toeven is, - een land van melk en honing. Ik ga voor u uit; overdag als een wolk, 's nachts als een vuur. Nooit zal Ik wijken uit de spits van mijn volk onderweg.'

*Brood en kan
naar altaar*

Lied.

- K.: Dat mensen de eeuwen door
bij tij en ontij
op U zijn blijven hopen -
A.: **Het moet U, God, een wonder zijn
groter dan uw schepping
groter dan de mens.**
K.: Ga in alles met ons mee.
Haal ons, God door alles heen.

HERKEND

*De beide vrienden bereikten Emmaus.
De dag liep ten einde, het werd avond.
Ze vroegen Jezus bij hen te blijven.
Hij ging bij hen binnen en is gebleven.
Hij nam brood, prees het,
brak het en gaf het hun.
Toen zijn hun de ogen open gegaan.
Ze herkenden hem
aan het breken van het brood -
al was hij uit het zicht verdwenen.*

Kort instrumentaal

*De twee keerden meteen
naar Jeruzalem terug.
Daar waren de elf en vele anderen samen.
Die riepen hen toe:
De Heer is waarlijk opgestaan
en aan Simon verschenen.*

VERREZEN

Gaat u staan

*Het Licht onder
de mensen verspreid*

V. Lumen Christi
A, **Deo gratias**

V. Lumen Christi
A, **Deo gratias**

V. Lumen Christi
A, **Deo gratias**

PAASLIED

De steen is voor het graf vandaan

*t.: Adri Bosch
m.: M. Vulpius*

Allen blijven staan

EVANGELIE

Marcus 16

De sabbat was voorbij en Salomé, Maria van Jacobus en Maria van Magdala gingen naar het graf. Het was vroeg in de morgen, de eerste dag van de week. Ze zeiden tegen elkaar: 'Wie zal ons de steen van het graf weggrollen ?' Ze keken op en zagen dat de steen - ontzettend groot toch - al weggerold was. Het graf inge-gaan, zagen ze een jongeman in het wit die hen aansprak en zei: 'Niet bang; jullie zoeken Jezus van Nazaret, de gekruisigde. Hij is niet hier; Hij leeft. Kijk zelf maar. Daar hadden ze hem neergelegd.' De vrouwen vluchtten ontredderd weg van het graf en zeiden er niemand iets over.

*Kort orgel,
kaarsjes doven
Gaaf u zitten*

MEDITATIE.

*Als ik me op verloren momenten afvraag
wat ik nu precies nodig heb, dan voel ik
mijn diepe verlangen om te mogen leven
in de geborgenheid en de kracht
van een alles overstijgende Liefde.
Niet zweverig. Niet verheven. Rustig en
eenvoudig; opgaand in een onvatbare realiteit
die diepe innerlijke liefde en vrede brengt.*

*Tot op het bot en tot in alle uithoeken
van m'n ziel doordrongen zijn van het feit
dat mijn ware identiteit meer is dan ik ben,
dat ze ligt voorbij de grens van tijd en ruimte . . .
Dit vervult me met dankbaarheid.
Het sterkt me te weten dat er een Liefde is
die hemel en aarde en alle levende wezens
ten diepste doordringt en leven geeft.
(Claire Vanden Abbeele *Op weg naar je ware zelf*, 2009)*

Het verrijzenisgebeuren dat ingezet wordt met het getuigenis van enkele vrouwen, wordt voorafgegaan door ontgoocheling, teleurstelling en verlatenheid van mensen rond Jezus die zich van hem heel veel hadden voorgesteld.

Zijn vrienden hadden al het hazenpad gekozen toen hij even buiten de stad werd opgepakt.

Het Emmausverhaal - momenteel erg in - vertelt over mensen die zich rond Jezus van Nazaret een heerlijke toekomst hadden gedroomd maar door zijn dood terug zijn bij minder dan af; in zak en as verlaten zij de stad en gaan - wat levensmoe en versuft - op weg, terug naar de alledaagsheid thuis in Emmaus.

Meer dan één verhaal dat vertelt over Jezus' volgelingen in de eerste tijd na zijn heengaan, speelt zich weliswaar nog in de kolkende stad af, maar achter gesloten deuren en ramen.

We slagen er niet of nauwelijks in onze eigen tijd en de crisissfeer die nu heerst goed te analyseren. Daarom moeten we ons niet voorstellen precies te

kunnen invoelen wat er zich destijds heeft afgespeeld in hart en ziel van de mensen die alles in Jezus zagen, toen hij als staatsgevaarlijk werd opgepakt en als een godslasterlijk individu terecht-gesteld.

Toch moet het verhaal over 'de vrouwen die Jezus' graf leeg aantreffen', gelezen en begrepen worden tegen de achtergrond van een wanhoop en frustratie die knagen aan de wortels van het mensenbestaan, de zin van het leven verduisteren en doen twijfelen aan een zinnige bedoeling en gelukzalige bestemming ervan.

Wat de vrouwen ervaren is 'de rebirth, de wedergeboorte' van hoop en vertrouwen door de dood heen.

Er wordt vaak gevraagd wat er eigenlijk met dat graf, de opstanding van Jezus daaruit gebeurd is.

Het geijkte antwoord is, dat er niemand bij was en dat over het hoe en wat niets wordt vermeld.

Toch is de werkelijkheid waar het verhaal over gaat heel duidelijk: de vrouwen van wie verteld wordt dat ze tot het laatst toe op de Calvarieberg zijn gebleven en Jezus hebben zien sterven, - zij zijn ook de eersten die niet 'in kwaad, graf en dood berusten',

de eersten die de hoop niet opgeven maar hervinden.

Voorgeleefd door Jezus van Nazaret geven zij de hoop op zin en bestemming van het leven en van hun doen ten goede, hun geloof in de liefde niet op.

Zoals kort na het ellendige midden van de vorige eeuw een Duitse vrouw tegen alles in toch beleed:

Een oervertrouwen in mij zegt me, dat het leven een zin heeft en dat ik, ondanks alles daaraan deel heb. Een stroom van liefde draagt uiteindelijk de wereld en die stroom is er ook voor mij, al zie en voel ik het misschien niet. (Dorothee Sölle)

En niet in kerk of klooster maar op de Biihne heeft deze liedtekst lange tijd voor ontroering gezorgd:

Geloof, hoop en liefde.

*En de meeste van deze is de hoop!
Je moet het als een goddelijke drukfout lezen,
dat de liefde de meeste zou wezen.*

Geloof, hoop en liefde.

*En de meeste van deze is de hoop!
Omdat de hoop altijd weer zijn weggetje vindt
naar het punt waar de liefde begint.*

*'t Is waar: om je liefde vast te houden,
moetje wel geloven, moetje vertrouwen.
Maar ze komt pas dan in je leven,
als je de hoop niet hebt opgegeven.*

*Geloof, hoop en liefde -
en de meeste van deze is toch
de hoop op geloof in de liefde.*

(Liselore Gerritsen)

Hoop doet leven, - de hoop verloren, dan is alles verloren; en 'waar het visioen verbleekt, daar verwildert het volk' waarschuwt de oude bijbel.

Pasen is het feest van de hoop, van het geloof dat liefde sterker is dan haat, het vertrouwen dat goed-doen en kwaad laten zin en betekenis heeft,

dat uiteindelijk het leven sterker is dan de dood.
 Maar het heel grote gros van de Nederlandse
 bevolking blijkt inmiddels zo goed als helemaal aan
 Pasen voorbij te leven.
 Het heeft nog wel iets met de haas en het ei, maar
 de overgrote meerderheid komt allang niet meer
 verder dan een blanco long-weekend, dat als
 niemandsland door de machtigen geleidelijk
 steeds meer is bezet met shows en sport -
 dus commercie en veel drukte.

Is met 't feest ook de diepmenselijke verwachting
 verdwenen, dat het goede sterker zal blijken dan
 het kwaad en dat goeddoen echt zin heeft ?
 Is in onze wereld de oer-intuïtie vervlogen
 die een bezielende vrouw als Claire Van den Abbeele
 uitspreekt: *dat mijn ware identiteit méér is dan ik ben,*
ligt voorbij de grens van tijd en ruimte?

Een groeiend aantal dichters en denkers getuigt de
 laatste jaren dat 'tijdelijk' het niet uithoudt zonder
 besef van 'eeuwig', - dat 'de aarde' niet kan zonder
 't visioen van 'een hemel', dat zonder begrip voor
 'oneindig' er geen vrede met 'eindig' blijft.

Ik zou willen dat mensen hier meer voor open ston-
den, want ik denk dat hierin wel eens de redding van
onze wereld kan liggen.
 (Ernst Jansz, bioloog en ex-lid Doe Maar, 2005)

Een zaligmakend Pasen toegewenst.

VERSTILD MOMENT

Instrumentaal

Ter stille overweging

De hoop dragen wij diep in onszelf; is ze niet daar,
dan is ze nergens. Hopen is onze diepste aard en staat
of valt niet met wat er in de wereld gebeurt. De hoop
zit ons in de ziel, is ons in het hart gegrift en veran-
kerd tot voorbij de horizon. (Vaclav Havel)

LEVEND WATER

Lied

Bronnen en alwat in 't water leeft

I. Gerhardt
F.van der Putt

Gezegend het water

Water,
 wie of wat kan zonder ?
 Geen plant, geen dier,
 geen mens kan zonder water. -

Water, levend water,
 alle leven uit het water.
 En wie niet te drinken heeft
 versmacht, verdort.

Paaskaars dompelen

Water,
 Hij is het levend water.
 Alwie hem drinkt
 dorst naar niets meer.

Gezegend zij het water
 en allen die in Jezus' naam

uit water en licht herboren worden.

BELIJDENIS

*Allen tekenen zich met water
als hernieuwde doop*

Orgel dan lied

- K.: Gij uit de dood verzezen *t.: P. Verhoeven*
ten leven opgestaan, *m.: Toinot Arbeau*
in ons die niet als wezen
ontzield hun wegen gaan.
- A.: Gij zijt met ons Gij zijt
ons leven God en Goed.
Gij blijft met ons voorgoed
nu tot in eeuwigheid.**
- K.: Geen steen geen wet ten dode
behoudt ons in het graf.
De machten namaakgoden
verwaaien als het kaf.
- A.: Gij zijt met ons Gij zijt
ons leven God en Goed.
Gij blijft met ons voorgoed
nu tot in eeuwigheid.**
- K. Die bang naar Emmaus vluchtten
op niemand meer gehoopt,
die tijd en wereld duchtten
ze zijn met U gedoopt.
- A.: Gij zijt met ons Gij zijt
ons leven God en Goed.
Gij blijft met ons voorgoed
nu tot in eeuwigheid.**

ONDERBREKING

Orgelspel, collecte

Lied.

GEDACHTENIS

Zij herkenden hem
aan het breken van het brood.

In het brood het leven zien,
in het leven een brandend hart,
dat Liefde is -

aan wie wij ons door alles heen
kunnen toevertrouwen -

om wie we eerbiedig omgaan
met alwat en alwie is -

om wie we aan geen kwaad bezwijken,
in geen graf berusten,
in geen dood ten ondergaan.

om wie we onze doden herdenken.
Met eerbied noemen wij:

En allen die met ons een leven lang
brood en beker hebben gedeeld.
Er zij licht, rust, vrede.

Korte stilte

GEBED AAN TAFEL

A.: **Eet en drink (1c.)** *t.: H. Jongerius
m.: J. Vermulst*

*Gezegend zijt Gij om adem en licht,
de bron uit wie wij geboren,
de einder waarheen we gaan, -*

*om zon en maan,
alles-en-alles in het bestaan geroepen,
't onnoembare wonder dat wij beleven.*

*Gezegend zijt Gij om hart en ziel,
de hoop die gaande houdt,
de belofte waarop wij koersen.*

*Gezegend zijt Gij om die
zorgzaam doen wat alledag vraagt,
eerbiedig omgaan met het leven en
nooit genoemd uw naam waar maken, -*

*om kracht en woord
van profeten toen en nu,
die opstaan tegen alle pijn,
mensen waardig leven geven.*

A.: **Eet en drink (1c.)**

*Gezegend zijt Gij om Jezus Christus,
die voluit op U vertrouwde en
mensen trouw was tot het uiterste.*

*Gezegend zijt Gij om hem die
ten afscheid brood nam,
het brak, deelde en zijn vrienden zei:
dit ben ik: hart en ziel
met u gedeeld, voor u gegeven, -*

*om die op het laatst
zijn beker overreikte en zijn vrienden zei:
Neem deze van mij over, deel hem
met elkaar en geef hem door:
dit is mijn testament voor u,
een nieuw begin.*

*Gezegend zijt Gij om die ons tenslotte
heeft gezegd te leven zoals hij:
trouw aan mensen koste wat kost;
trouw aan de Ene, de Eeuwige
in wie alles wordt voltooid.*

A.: **Eet en drink (1c.)**

*Gezegend die zijn zoals hij:
stem voor stommen, oor voor
doven, oog voor blinden -*

*met het volste vertrouwen in
alles komt goed; Liefde heeft
het laatste woord.*

*Gezegend die zijn zoals hij:
in geen dood, geen graf berusten,
aan geen kwaad ten onder.*

Gezegend die bidden zoals Hij.

ONZE VADER**COMMUNIE.**

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.**Lied.**

Kaarsjes ontsteken

GEBEDEN

Woord en lied

- K. Alles wat adem heeft love de Heer (c1)
A. **Alles wat adem heeft love de Heer.**

*Ergens op aarde gaat
morgenvroeg een bloem
als vanzelf open.
Geen mens die het ziet
en toch is het iets.
Verwonder je en
vouw de handen.*

- K. Alles wat adem heeft love de Heer (c2)
A. **Alles wat adem heeft love de Heer.**

*Ergens op aarde zingt
nu een vogel alleen
tegen de schemer in.
Geen mens die het hoort
en toch doet het iets.
Eerbiedig het leven en
vouw de handen.*

- K. Alles wat adem heeft love de Heer (c3)
A. **Alles wat adem heeft love de Heer.**

*Ergens op aarde bidt
vanavond een monnik
voor zieken en stervenden.
Geen mens staat erbij stil
en toch gebeurt er iets.
Wees dankbaar en
vouw de handen.
Zalig Pasen.*

- K. Alles wat adem heeft love de Heer
A. **Alles wat adem heeft love de Heer.**

ZEGENWENS

Zegenen wij elkaar en
die God en Goed is
zij met ons en zijn schepping.
Zalig Pasen in de naam van
Vader Zoon en heilige Geest.

AMEN.

ORGELSPEL

© Open Kerk Helvoirt